

**Alueellinen vastuumuseo**

Fellmaninkatu 3 15110 Lahti Finland  
[etunimi.sukunimi@lahti.fi](mailto:etunimi.sukunimi@lahti.fi)  
[lahdenmuseot.fi](http://lahdenmuseot.fi)

**Lausunto**

D/4722/12.03.02.03/2026  
1.10.2026

Sysmän kunta

**Viite:** Lausuntopyyntö 4.9.2026

**Asia:** Leirintäalueen päärakennuksen korjaus- ja kunnostus, Sysmä

Sysmän leirintäalueen päärakennuksen korjaus- ja kunnostustöihin on pyydetty alueellisen vastuumuseon lausuntoa. Kokkolana tunnettuun rakennukseen on suunnitteilla alapohjarakenteeseen, ulkovuoreen, vesikattoon ja ikkunoihin kohdistuvia korjaustöitä. Camping Sysmän vastaanottona ja kahviona toimiva päärakennus sijaitsee osoitteessa Huutilantie 3, Sysmän kirkonkylän tuntumassa.

Lahten museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo lausuu 4.9.2026 päivätystä aineistosta (asemakaava, alapohjan kuntotutkimus ja korjaussuunnitelma) pyydettyä lausuntonaan seuraavaa.

*Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema*

Sysmän leirintäalueen päärakennus, "Kokkola" tai aiemmin "Airola", sijaitsee maakunnallisesti arvokkaaksi määritellyllä Sysmän kirkonkylän ja Otamon alueella. Alueesta todetaan Päijät-Hämeen kulttuuriympäristöselvityksessä (MARY 2, 2024) seuraavaa: *Keskiaikaisperäisten Sysmän kirkonkylän ja Otamon 1800- ja 1900-lukujen eri vuosikymmenien rakennuskanta muodostaa kunnan kehitystä kerroksellisesti ilmentävän kokonaisuuden. Lukuisat julkiset ja liikerakennukset yhdessä asuinrakennusten ja säilyneiden tilakeskusten kanssa ilmentävät taajamayhteisön elintapojen kehitystä sekä rakennusaikakausiensa tyylipiirteitä jugendista klassismiin ja funktionalismiin. Alueelta löytyneet muinaisjäännökset ja muutamat huomattavan vanhat rakennukset kertovat kyläkeskittymän pitkästä asutushistoriasta. Alueen eri osissa ominaispiirteensä säilyttänyt kulttuuriympäristö on taajamakuvallisesti huomattava.* Kokkolana tunnettu leirintäalueen päärakennus on alueensa avainkohde ja edustaa jugend-tyyliä Sysmän kirkonkylässä.

Päärakennus on rakennettu arviolta 1800-luvun lopulla ja se on suojeltu (sr-merkintä, kulttuurihistoriallisesti ja ympäristön kannalta arvokas rakennus) asemakaavassa, joka on saanut lainvoiman 16.10.2019. Rakennusta tai sen osaa ei saa purkaa, eikä siinä saa tehdä korjaus-, muutostai lisärakentamistöitä, jotka heikentävät rakennuksen historiallisia arvoja. Korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen historialliset arvot säilyvät. Rakennukseen kohdistuvista korjaus- ja muutostöistä on pyydettävä alueellisen vastuumuseon lausunto.

Museo on tehnyt kohteeseen katselmuksen 21.4.2026 ja todennut asianomaisen esittämät kunnostustoimenpiteet tarpeellisina. Kunta on teettänyt *Kokkolan korjaus- ja kunnostustyön suunnitelman* (Suomen rakennuskonservointi 11.7.2026). Lausuntopyynnössä esitetyt toimenpiteet pohjautuvat pääosin kyseiseen suunnitelmaan.

Rakennuksen pääsisäänkäynnin puoleisella sivulla pihan maan pinta on kohonnut ja keskiosan kohdalla asfaltti on melkein puurakenteessa kiinni. Pihan maanpintaa tulee madaltaa niin, että kivijalkaa on näkyvissä vähintään 20 cm, mielellään 30 cm. Lisäksi maan pintaa tulisi kallistaa rakennuksesta poispäin. Suositus kallistukseksi on 5 cm/m vähintään kolmen metrin matkalla. Suunnitelmissa on parantaa etupuolen sadevesien ohjausta myös parantamalla katolta tulevien sadevesien ohjausta. Syöksytorvien alle asennetaan rännikaivot, joista vesi ohjataan huoltorakennuksen edustan sadekaivoon johtavaan sadevesiviemäriin. Erillistä salaojitusta salaojaputkilla ei suositella. Vanhan rakennuksen kohdalla salaojituksella voidaan aiheuttaa rakennukselle uusia vaurioita salaojituksen muuttaessa maan kosteutta perustusten ympäristössä.

Pääsisäänkäynnin pihan kunnostustöiden vuoksi portaat ja esteetön luiska joudutaan purkamaan. Jos sisäänkäynnin em. rakenteisiin on tulossa muutoksia, tulee suunnitelmista keskustella ja suunnitelmat hyväksyttää museolla.

Ulkovuorauksen ja hirsirungon vauriot korjataan säästävän korjaamisen periaattein. Jos rungon korjaamisen vuoksi joudutaan purkamaan esim. ulkovuorausta tai seinän alaosan vaakalankkuja, pyritään se tekemään niin, että vuoraus voidaan palauttaa takaisin paikalleen. Halkeilleita vuorauslautoja voi kitata pellavaöljykitillä.

Ulkovuoraus on maalattu aikaisemmin pellavaöljymaalilla, joten museo suosittelee uudelleenmaalausta myös aidolla pellavaöljymaalilla, jotta seinärakenne säilyttää hengittävyytensä. Toimitetussa korjaussuunnitelmassa todetaan, että nykyisen maalipinnan alta on löytynyt alkuperäistä/aiempaa kartanonkeltaista maalipintaa. Korjaustöiden yhteydessä voidaan harkita alkuperäiseen julkisivun sävyyn palaamista, tai muita rakennuksen aikakauden ja rakennustyyppin historiaan soveltuvia värejä. Ennen maalausta julkisivun väri vaihtoehtoja tulee kussakin tapauksessa teettää värimallit, jotka hyväksytetään museolla. Jos julkisivun väriä vaihdetaan, myös ikkunapuitteiden väriä tulee tarkastella uudelleen. Myös mahdollisesta vesikatteen värin muutoksesta tulee keskustella museon kanssa. Museo antaa pyydettyä neuvontaa värien valinnassa.

Ulkovuorauksen, hirsirungon, ikkunoiden, perustusten ja vesikaton kunnostukset sekä sisätiloissa lattioiden suoristus tehdään Suomen rakennuskonservoinnin korjaus- ja kunnostussuunnitelman mukaan. Toimenpiteissä rakenteiden tiiveyteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Museo katsoo, että Kokkolan rakennuksen korjaus- ja kunnostustöiden suunnitelmat on tehty rakennuksen historiallinen arvo huomioon ottaen ja korjaustoimenpiteet ovat asianmukaisesti mitoitettuja. Museo kannustaa ottamaan yhteyttä työn edetessä ja voi tarvittaessa tehdä lisäkatselmuksia sekä tarjota työnaikaista neuvontaa. Museolla ei ole muuta huomautettavaa Sysmän leirintäalueen päärakennuksen korjaus- ja kunnostustyön aineistoihin.

**Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo**

tutkimuspäällikkö Liisa Koskelainen

rakennustutkija Paula Puura

korjausrakentamisen asiantuntija Ritva Ruponen

**Tiedoksi:** Museovirasto, Lupa- ja valvontavirasto